

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. III. 37. 515/2015/6. szám

A Kúria a Lovászi-Tóth Ügyvédi Iroda által képviselt felperes neve felperesnek a Jean és Társai Ügyvédi Iroda és (...) főosztályvezető által képviselt Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal alperes ellen szolgáltatói nyilvántartásba vétel ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. március 10. napján kelt 9.K.28.660/2014/3. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 4. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.28.660/2014/3. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A feljegyzett kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felperes mint szociális gyermekjóléti és gyermekvédelmi egyházi intézményfenntartó, 2014. június 24-én kezdeményezte az elsőfokú közigazgatási szervnél az általa fenntartott (felperes neve Idősek Otthona vonatkozásában) a szolgáltatói nyilvántartásban a fenntartó típusánál - a hivatalból feltüntetett „nem állami” helyett - az „egyházi” megjelölés feltüntetését. Jelezte, hogy amennyiben a hatóság a kérelmének nem ad helyt, úgy azt fellebbezésnek kéri tekinteni. Az elsőfokú hatóság a 2014. augusztus 14-én kézbesített határozatával a beadványt fellebbezésnek tekintette, a fenntartó típusánál „nem állami” bejegyzést alkalmazott. Az alperes a 2014. szeptember 2-án kelt JPF-A/11719-1/2014. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A határozat indokolása szerint a fenntartó felperes nem szerepel a bevett

egyházak listáján, illetve bevett egyháznak nem belső egyházjogi személye, a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) 10. §-a értelmében nem minősül egyházjogi személynek, így nem minősül a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 4. § m) pontjának mb) alpontjában meghatározott egyházi fenntartónak. A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát, az elsőfokú határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú közigazgatási szerv új eljárásra kötelezését kérte. Keresetében kiemelte, hogy az alperesi hatóságok a döntéshozatal során teljes mértékben figyelmen kívül hagyták az Alkotmánybíróság 6/2013. (III.1.) AB határozatát (a továbbiakban: AB határozat). Az AB határozat 217. pontja által hivatkozott Ehtv. 17. §-át idézte. Rámutatott arra, hogy a határozat külön is rögzíti, hogy az alkalmazás visszamenőleges kizárására tekintettel a 8/2012. (II.29.) OGY határozat mellékletében megjelölt egyházak egyházi jogállásukat nem veszítették el. Mivel a felperes neve az OGY határozat 41. pontjában szerepel.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaposnak értékelte, az alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárásra kötelezte. Ítéletének indokolásában a Pp. 339/A. §-ára hivatkozott. Osztotta azt a felperesi álláspontot, hogy az alperes a döntéshozatal során teljes mértékben figyelmen kívül hagyta az AB határozatban írtakat. Kifejtette - az abból történt idézést követően -, hogy az alperes álláspontja nem helytálló, hiszen az AB határozat alapján és abból egyértelműen levezethető, az Alkotmánybíróságot az az elv vezérelte, hogy az egyházi jogállás visszaállításával érintett egyházak tekintetében őket a mellékletben felsorolt egyházakkal azonos jogállásra helyezze, azaz azonos jogok illessék meg, mint a mellékletben felsorolt egyházakat. Megállapítható tehát az AB döntés alapján, hogy a felperes azonos jogállású, a törvény mellékletében szereplő egyházakkal, azaz az Szt. 4. § (1) bekezdés m) pontjának mb) alpontjában megjelölt, törvény szerinti nyilvántartásba vett egyházakkal.

Ismertette, hogy az AB határozat 217. pontja szerint az Ehtv. 17. §-a értelmében az egyházakról a miniszter nyilvántartást vezet. Az egyházi jogállást nem a miniszteri nyilvántartás hozza létre, hanem az egyházi jogállás egyik következménye, hogy az ilyen jogállással rendelkező vallási közösségeket a miniszter köteles nyilvántartásba venni. Rögzíti az AB határozat azt is, hogy az alkalmazás visszamenőleges az OGY határozat mellékletében megjelölt egyházak egyházi jogállásukat nem veszítették el, mivel a felperes az OGY határozat 44. pontjában szerepel, ebből az következik, hogy az

egyház jogállását az AB határozat szerint nem veszítette el.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet megsértette az Szt. 4. § (1) bekezdés m) pontjában, az Ehtv. 10. §-ában és mellékletében, valamint a Pp. 339/A. §-ában foglaltakat. Kifogásolta, hogy a bíróság ítéletét kizárólag az AB határozatra alapította. Kifejtette, hogy jelen ügyben az egyházi jogállást, valamint az egyházi fenntartói státuszt el kell különíteni egymástól. Egyházi fenntartóként kizárólag egyházi jogi személyt lehet nyilvántartásba venni. Az egyházi jogi személy fogalmát az Ehtv. egyértelműen definiálja. A felperes az elsőfokú közigazgatási határozat meghozatalakor nem minősült egyházi jogi személynek az Ehtv. alapján, így nem minősülhetett egyházi fenntartónak sem az Szt. alapján.

Utalt arra, hogy a jelen ügyben eljáró közigazgatási szervek azt nem vizsgálhatták, hogy jogszerű vagy nem az a fennálló helyzet, hogy a felperes nem szerepel a bevett egyházak között. Ennek eldöntése egy másik közigazgatási és/vagy bírósági eljárás tárgyát képezheti, amennyiben ezen eljárás eredményeként a felperes a bevett egyházak közé felvételre kerül, és így egyházi jogi személynek, valamint ennek eredményeként egyházi fenntartónak minősül, úgy elhárul annak az akadálya, hogy egyházi fenntartóként nyilvántartásba vételre kerüljön.

Hivatkozott az alperes felülvizsgálati kérelmében a Kúria két másik, ugyanezen peres felek között folyamatban volt felülvizsgálati eljárásban hozott eseti döntésekre, amelyek jogalapja azonos volt a jelen eljárás jogalapjával.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

Az alperes kérte a felülvizsgálati kérelem tárgyaláson történő elbírálását.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást, abból azonban az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával téves jogkövetkeztetést vont le.

Kiemeli a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás során a Pp. 270. § (2) bekezdése, és 272. § (2) bekezdése értelmében kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275. § (2)

bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.

A felperes által kérelme teljesítésének jogalapjaként hivatkozott AB határozat elemzése alapján a Kúria azon következtetésre jutott, hogy az AB határozat rendelkezései folytán a felperes nem nyerte vissza egyházi jogállását, bevett egyházként való nyilvántartásba vételét újra kérelmezni kell. A felperes egyházi jogállása csupán az AB határozatból nem vezethető le, és az azt követően hatályos új jogszabályozás szerint is nyilvántartásba vételi eljárás szükséges az egyházi jogállás elismeréséhez. Az AB határozatban foglaltak ellenére az Szt. szempontjából egyházi fenntartónak csak az Ehtv. szerint nyilvántartásba vett egyházi jogi személyek minősülnek. A felperes sem a közigazgatási eljárásban, sem a perben nem igazolta, hogy egyházi jogi személyként nyilvántartásba vételére került sor, így egyházi fenntartóként sem vehette a felperes nyilvántartásba sem az elsőfokú hatóság, sem az alperes.

Hangsúlyozza a Kúria, hogy az alperes jogszabálysértést nem követett el, amikor az Szt. 4. § (1) bekezdés m) pont mb) alpontjában meghatározott egyházi fenntartó fogalmát, valamint az Ehtv. 6. §-át, 9/A. és 9/B. §-át alkalmazta. Az AB határozat szerinti alaptörvényellenesség megállapítása és az Ehtv. egyes rendelkezéseinek megsemmisítése ellenére a felperes nem nyerte vissza egyházi jogállását. A felperes a szükséges miniszteri nyilvántartás szerinti egyházi jogállását nem igazolta, ezért az Szt. 4. § (1) bekezdés m) pont mb) alpont szerinti egyházi fenntartónak nem volt tekinthető, ezért jogszerűen utasította el kérelmét a hatóság. Utal arra a Kúria, hogy mivel az AB határozatban foglalt jogszabályi rendelkezések megsemmisítése ellenére a felperes egyházi jogállását nem nyerte vissza, az AB határozatot követő jogszabályi módosításra, amely az AB határozat által előállt helyzet rendezésére szükségszerűen meghozandó jogi aktus volt, csak jogszabály-módosítással lehetett rendezni az egyházakra vonatkozó jogviszonyokat. Az új jogszabály szerint is nyilvántartásba vételi eljárás szükséges az egyházi jogállás elismeréséhez. A működési engedély módosításához szükséges egyházi fenntartói minőséget tanúsító hatósági bizonyítvány nem került az ügyben becsatolásra, ezért a kérelmet jogszerűen utasította el az alperes.

Helytállónan hivatkozott a felperes az AB határozat indokolásának (217) bekezdésében foglaltakra, miszerint az OGY határozatban megjelölt egyházat - melyek között a felperes 41. sorszám alatt szerepel - egyházi jogállásukat nem veszítették el, ezért egyesületté történő átalakulásuk nem volt kikényszeríthető. Szükséges azonban rámutatni arra, hogy az Alkotmánybíróság határozatában az Ehtv. 17. §-ában foglalt, az egyházakról vezetett miniszteri nyilvántartásra vonatkozó rendelkezést nem semmisítette

meg, alaptörvényellenességét nem állapította meg, és a felperes kérelmének elbírálása során hatályos és alkalmazandó volt az Szt. 4. § (1) bekezdése is, ezért az alperes helyesen mutatott rá arra, hogy a működési engedély módosításának egyik alapját képező Szt. 4. § (1) bekezdés m) pont mb) alpont alapján megállapított egyházi fenntartó fogalmából következően az AB határozatban írtak ellenére az Szt. alapján egyházi fenntartónak csak az Ehtv. szerinti nyilvántartásba vett egyház, illetőleg annak belső egyházi jogi személye minősül. A működési engedély módosításához az egyházi fenntartói minőséget a nyilvántartásba vétellel igazolni kell - ennek azonban a felperes nem tett - nem tudott - eleget tenni. Sem a közigazgatási eljárás során, sem a közigazgatási perben nem állt rendelkezésre olyan hatósági bizonyítvány, amely a felperes egyházi nyilvántartásba vételét alátámasztotta volna.

Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértő volt a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben, ezért azt a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte és a felperes megalapozatlan keresetét a Pp. 339. § (1) bekezdése értelmében elutasította.

Az elsőfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére a Kúria a felperes a Pp. 270. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kötelezte.

A felperes személyes illetékmentessége miatt a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2015. október 6.

Dr. Kárpáti Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Ákos s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő